

KÖZMŰVELŐDÉS.

Az erdélyi róm. kath. irodalmi társulat heti közlönye.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.

Előfizetési díjak:		A társulat minden rendű tagjai	A lap szellemi részét illető cikkek a szer-
Egészévre — — — — —	8 kor.	a lapot tagdíjajkért kapják.	kesztőségeknek, az előfizetési pénzek a pénz-
Félévre — — — — —	4 "	—	tári, — az esetlegesen reklamációk pedig a
Negyedévre — — — — —	2 "	Kéziratokat nem adunk vissza.	kiadóhivatálnak küldendők.

Néppárti gyűlések Erdélyben.

Hazafias örömmel és lelkesedéssel közöljük a következő meghívókat:

Meghívó.

A csik-karcfalvi választókerülethez tartozó gyergyó-ujfalusi és gyergyó-kilyénfalvi polgárok, tanúságot teendők néppárti érzelmeikről,

Gyergyó Ujfaluban

1900. június hó 29-én délelőtt 9 órakor

néppárti népgyűlést

tartanak, a következő tárgysorozattal:

Elnöki megnyitó. Tartja: Major Ferenc dr. orsz. képviselő.

A néppárt eddig való működéséről. Tartja: Molnár János orsz. képviselő.

A néppárt közgazdasági munkálatairól. Tartja: Farkas József, orsz. képviselő.

A néppárt becséről. Tartja: Kálmán Károly, orsz. képviselő.

Elnöki zárszó.

Kelt Gyergyó-Ujfaluban, 1900. június 22.

A rendezőség.

Meghívó.

Nálunk sem lévén kisebb a néppárt iránt való lelkesedés, mint szomszéd községeinkben,

Gyergyó-Csomafaluban.

1900. június hó 29-én déli 12 órakor

néppárti népgyűlést

fogunk tartani a következő tárgysorozattal:

1. *Elnöki megnyitó.* Tartja: Farkas József orsz. képviselő.

2. *Hogy viselkedett a néppárt az országgyűlésen?* Tartja: Molnár János orsz. képviselő.

3. *Mit tesz a néppárt a népért?* Tartja: Major Ferenc dr. orsz. képviselő.

4. *Fog-e győzni a néppárt?* Tartja: Kálmán Károly orsz. képviselő.

5. *Elnöki zárszó.*

Gyergyó-Csomafaluban, 1900. június 22.

A rendezőség.

Meghívó.

Hogy megbizonyítsuk, hogy a mi kies vidékünkön is élénken él a néppárt, annak gyergyó-alfalusi és csomafalvi hívei

Gyergyó-Alfaluban,

1900. június hó 29-én, délután 5 órakor,

néppárti népgyűlést

fogunk tartani, amelynek tárgysorozata a következő:
Elnöki megnyitó. Tartja: Farkas József, orsz. képviselő.

A néppárt az országgyűlésen. Tartja: Molnár János, orsz. képviselő.

A kisgazdák s kisiparosokról. Tartja: Major Ferenc dr. orsz. képviselő.

A néppárt jövőjéről. Tartja: Kálmán Károly orsz. képviselő.

Elnöki zárszó.

Kelt, Gyergyó-Alfaluban, 1900. június 22.

A rendezőség.

Meghívó.

A gyergyó-szt.-miklósi és a gyergyó-tekerőpataki polgárok, kik a néppárt elveit vallják és azokat minél szélesebb körben ismertetni törekcsenek.

Gyergyó-Szt. Miklóson,

1900. június hó 30-án, délután 4 órakor

néppárti népgyűlést

fogunk tartani, amelynek tárgysorozata ez:

Elnöki megnyitó. Tartja: Major Ferenc dr., orsz. képviselő.

Mit ígért és tett a néppárt? Tartja: Molnár János, orsz. képviselő.

A néppárt és a nép anyagi érdekei. Tartja :
Farkas József, orsz. képviselő.
A néppárt zászlójáról. Tartja : Kálmán Károly
orsz. képviselő.

Elnöki zárzó.

Kelt Gyergyó-Szt.-Miklóson, 1900 június 22-én.
A rendezőség.

Meghívó.

Mi is azok táboraiban küzdvén, kik a néppárt
elveit igyekeznek diadalra juttatni,

Gyergyó-Szárhegyen

1900. évi július hó 1-én délelőtt 8 órakor

néppárti népgyűlést

fogunk tartani, melynek tárgysorozata a következő :
Elnöki megnyitó. Tartja : Major Ferenc dr. orsz.
képvisele.

Mit tett és mire törekszik a néppárt? Tartja :
Molnár János orsz. képviselő.

A néppárt működése a gazdasági téren. Tartja :
Farkas József orsz. képviselő.

Legyünk-e néppártiak? Tartja : Kálmán Károly
orsz. képviselő.

Elnöki zárzó.

Kelt Gyergyó-Szárhegyen, 1900. június 22-én.
A rendezőség.

Meghívó.

A néppárt szeplőtlen zászlaját újra meglengetni
kívánván,

Gyergyó-Ditrón

1900. évi július hó 1-én, déli 12 órakor

néppárti népgyűlést

fogunk tartani, a következő tárgysorozattal:

Elnöki megnyitó. Tartja : Farkas József orsz.
képvisele.

Mit tett eddig a néppárt? Tartja : Molnár Já-
nos orsz. képviselő.

A néppárt s a kis emberek. Tartja : Major Fe-
renc dr. orsz. képviselő.

Éljen-e a néppárt? Tartja : Kálmán Károly
orsz. képviselő.

Elnöki zárzó.

Kelt Ditrón, 1900. június 22-én.

A rendezőség.

Meghívó.

Az orsz. képviselő-választások közeledtével, meg-
mutatni kívánván, hogy mi még mindig hívek vagyunk
a néppárt lobogójához,

Gyergyó-Remetén

1900 július hó 1-én, d. u. 5 órakor

néppárti népgyűlést

fogunk tartani, a következő tárgysorozattal:

Elnöki megnyitó. Tartja : Dr. Major Ferenc,
orsz. képviselő.

Hű volt-e a néppárt programjához? Tartja :
Molnár János, orsz. képviselő.

A néppárt és a föld népe. Tartja Farkas József
orsz. képviselő.

A néppárt földadatairól. Tartja : Kálmán Ká-
roly orsz. képviselő.

Elnöki zárzó.

Kelt Gyergyó-Remetén, 1900. június 22.

Gondoskodtunk arról, hogy ezen gyűlések lefolyá-
sáról lapunk t. olvasói minél hitebben és részleteseb-
ben értesüljenek.

Beszéd,

melyet Kovács Lajos főesperes tordai plebános a tordaaranyosi es-
peresi kerület papságának folyó 1900. év május hó 17-én Félvincen
tartott tavaszi koronagyűlését megnyitotta.

Igen tisztelt koronagyűlés!

Örömmel üdvözlöm a gyűlés minden egyes tagját ezen
szépen restaurált plebánián, az én előbbi kedves otthonomban,
hol csaknem 12 évig vezetém annak lelki ügyeit mondhatni,
hogy még ifju lélekkel, ifju lelkesedéssel és hála Istennek,
megelégedéssel.

Ide gyűltünk mi most össze, hogy lelkipásztori hivata-
lunk fontosabb ügyeiről tanácskozzunk, hogy szentegyházunk
régibb rendeletei és üdvös szokásai értelmében együttesen
beszéljük meg azon teendőket, melyek az idő, a viszonyok
és főpásztori rendeletek által szent hivatásunk mezején az Ur
szőlőjében leginkább kimagaslanak.

Nevezetes ez az év mint mindnyájan jól tudják és ne-
künk, kik az egyház hű fiai mellett magyarok is vagyunk,
kétszeresen nevezetes. — Ugyanis, az általános öröm és
szent lelkesedés mellett, mely az egyetemes anyaszentegyház-
ban ma mindenütt a föld egyik sarkától a másikig vissz-
hangzik — nekünk magyaroknak egy másik nem kevésbbé
kedves öröm is jutott osztályrészül, midőn mi ez évben kilenc
százados évfordulóját is ünnepeljük az isteni Gondviselés
azon imádandó végzésének, hogy sokat hányatott nemzetünk
a keresztény kath. anyaszentegyház kebelébe felvétetett, hogy
első és legdicsebb apostoli királyunk az egyház fejétől nyert
szent koronával megkoronáztatott.

És kik vannak hivatra e szép hazában ezen mindkét
magasztos eseménynek hirdetői, hordnokaik lenni, hogy azok
ne csak névleg bangozzanak szét az országban, hanem be-
hassanak a szivekbe és meghozzák azon üdvös eredményt,
melynek ily kimagasló események egyesek és nemzetek éle-
tében szülőanyjai szoktak lenni? Kik volnának erre inkább
hivatva mint mi, kiket főpásztoraink által a Szentlélek tett
pásztorokká Isten hív nyája föl, hogy ne csak a rozstól és
ragadozó farkasoktól védjük azt, hanem vezéreljük is az
isteni kegyelem virányaira, az élővizek forrásához, segítve,
hogy abból minél többet — és ezen jubileumi szent évben
legtöbbet merithessenek.

Erre hívnek fel főpásztoraink gondoskodásai, melyeket atyai szeretettel és a Szentlélek bölcsességével megirt közös pástorlevegőkben adnak elénk. Erre hív fel apostoli buzgóságú és lánglelkű főpásztorunk, kinek nemcsak minden szava és cselekedete, hanem egész valója intő és buzdító felhívás, hogy általa tette, lelkipásztori kötelességeink buzgó teljesítésére serkenjünk. Ő figyelmeztet számtalanszor, hogy Isten kezünkbe tette le a ránk bízottak lelkeit s ezzel azoknak ideiglenes és örök boldogságát, melyet tőlünk fog majd számon kérni.

És különösen ezen kerület lelki életéről és ezzel szemben a mi lelkipásztori teendőinkről ír hozzáunk múlt évi magas névnapjára küldött üdvözlésünkre válaszul amaz örökre nevezetes sorokat: „Személyes érintkezéseim és hivatalos látogatásaim alkalmával örömmel tapasztaltam a hívek ragaszkodó szeretetéből és buzgó odaadásából, hogy az isteni kegyelem áldásainak kiosztására elég nagy a tér és készségek a szívek. S ha a lelkipásztor működését a papi életszentség jó példája kíséri, és a hívek lelki üdvének szeretete irányítja — fáradozásainak sikere biztos, Isten dicsősége munkálásának tul-szárnyálfatalan örömei már e földön boldogítják lelkünket.“

Ezzel kapcsolatosan örömmel konstatalhatom, hogy ezen kerületre nagy osztályrészt jut a következő főpásztori kijelentésből is: „Visitationem canonice cum administratione Sacramenti Confirmationis conjunctam magno cum animi solacio institui.“ (Múlt évi X. számú körlevélben.)

Legyen ez ösztönzés a jövőre is, hogy szent hivatalunknak tehetségünkhöz képest mindenben megfelelni törekedjünk. És e törekvés annál inkább szükséges, minél inkább fájdalommal tapasztaljuk ellenségeinknek az egyházra és papságra szűrt rágalmaikat, gyanosításait, melyekkel a Clerus tiszteletét lerontani, hivatalunkra, életünkre valami szennyet ragasztani törekszenek. — Valóban, korunkra is illenek, miket egyik boldogult nagyevűt püspökünk irt: *Stulti reputamur propter divinum scientiam, experiamur, si beofacimus, perturbatores vocamur, si veritatem praedicamus.* —

Quibus antem resistite fortes in fide, sancti et modesti in vita, studiosi in virtute et veritate. „Sacerdotale enim officium excelsum requirit animum“ (S. Joan. Chrisost.) — „Sacerdotem facit intelligentia, et vitae et morum integritas.“ —

Vagy hogy a tridentini zsinatot hoztam tel, mely azt mondja: „Sic decet omnino clericos, in sortem Domini vocatos vitam moresque suos omnes componere, ut habitum, gestum, incessum, sermonem aliisque omnibus rebus nihil nisi grave, moderatum ac religione plenum prae se ferant.“ (Sess. 22. c. 1. de reform.)

Akkor a nyáj nem fog csábítóira hallgatni, hanem követni fogja pásztorát látva és tudva, hogy az önzetlenül csak Isten dicsőségének és a nyáj testi és lelki javának szenteli életét. — „Quippe, bona sacerdotis conversatio conditura populi est.“ (S. Joan. Chrisost.)

Azon édes reményben, hogy ez úgy van és úgy lesz, dicséretet és hálát mondva a pásztorok Pásztorának, kinek szent nevében összejöttünk — a gyűlést megnyitom. —

Az önbiztosításról.

I.
Az önbiztosítás általában.

Midőn biztosításról közönségesen szólnak szoktunk: tűz-, jég- vagy életbiztosítás felől beszélünk. — Hogy a tűz által okozott kárt egészben vagy legalább részben visszanyerjük, tűz ellen szoktuk javainkat biztosítani. Hogy a gazda fáradságának gyümölcsét, melyet szétronsolt a vihar, eredményében a végpusztulástól megmentse, jégkár ellen biztosít.

Napjainkban leggyakrabban részvénytársaságok szoktak alakulni ilyenmő biztosítás indokából, melyek azonban szerkezeti természetükkel fogva nagy költséggel járnak; mert misem természetesebb, mint hogy a részvénytársaságok alapítására szánt tőke megfelelő kamatot követel, — s a munka erődíjt, a reklam költséget, a berendezés kiadást von maga után. Minthogy pedig mindezek nem eshetnek a tőke rovására, de mégis valaki azokat hordozni kénytelen, ránebezedik a költsékezés, — melyet a tömérdek adó még szinte megkészterez, — a félre, a biztosító félre, ki megnyugtatót vél magának vásárolni az által, hogy a biztosító társaságokhoz fordul és annak költségei hordozásához járul, fizeti megnyugvásának díjait legtöbbszörre ok nélkül, — sokszor — sőt mindig a kockázattal szemben aránytalan nagy mértékben.

A mit a biztosító fél megtakaríthatna önmagának, — ha nem kellene a biztosító társaságnak adót fizetnie, nagy személyzetet és helyiséget tartani, drága helyiséget bérelni és költséges ügynököket felfogadni, berendeződni, tekintélyes összeget képezne. — Az egyesek, kik előtt szembetűnt már a biztosításokkal járó kockázatoknak és a díjzétéseknek egymáshoz való aránytalansága, a takarékoság különböző eszközeit szokták megválasztani. — Legtöbbször a sorsra bízzák javaik oltalmát és azt vélik, hogy ekként a költséget saját részükre megtakaríthatják. — Ezt azonban elvűl elfogadni nem lehet. Egy szerencsétlen pillanat elég arra, hogy ezen felfogást megdöntse. — Mások ismét úgy vélekednek, hogy a mit biztosítási díjaik fejében a biztosító társaságoknak fizetnének, azt évenként gyümölcsözőleg elhelyezik egyik vagy másik jó hírnévnek és hitelnak örvendő pénztárba vagy pénztintézetbe, és ezen összeg felett megmarad egyfelől saját intézkedési joguk, azt magukénak mondhatják, méltán; — de másfelől évek során az ekként letétbe helyezett összeg kamatos kamatjával és évi esedékeivel folytonosan növekedvén, a válság pillanatában, midőn a tűz- vagy jégkár bekövetkezik, arra szolgál, hogy kártérítést nyújtson a veszteség tőlött. — No de az ekként vélekedők számításon kívül hagyták az emberi természet sajátosságos hajlamait ép úgy mint kik életbiztosítási szerződéseket kötnek egyedül azon okból, hogy az évenként befizetett díjösszegek lassanként felszaporodjanak és ebből a kikötött idő lejártá után egyszerre csak számottevő összeghez jussanak, azon feltetésben, hogy ama díjösszegek, ha csak az életbiztosító társaságok pénztárába befizetve nem lesznek vala, össze nem gyűltek volna. De ne feledjük azt, hogy az életbiztosítási kötvények által ama kedvezmény nyújtatik a biztosító feleknek, hogy három évi pontos fizetés után a befizetett összeg 75%-kát 5% kamat mellett kölcsönképpen élvezhetik. Ha most már a félnek pénzre van szüksége legelőbb oda fordul, honnan kaphat vagy éppen kötelezettségszerűen a kölcsönt neki nyújtani fogják; — s

hová viszi az emberi gyengeség a biztosítottakat, oda, hol saját pénzéből kölcsönt vesz, kölcsönveszi saját megtakarított pénzének három negyed részét, fizet sajátja után kamatot, és ezt ismétli mindannyiszor, valahányszor pénz tekintetében megszorul, s így elveszti azt, mi a biztosításra ösztönül szolgált vala, hogy t. i. lassanként felgyarapodott nagyobb összeg birtokába jutbasson.

Midőn önbiztosításról kell szólanunk, a fentemlített és ily formán üztött biztosítási módszert el kell itélnünk. — Tehát helytelen az önbiztosítás következő módja is: Meguntam a biztosítótársaságunk javaim tűzelleni biztosítása céljából minden évben fizetni ama 100 koronát. — nem is fizetem többé mostantól kezdve, nemem elhelyezek az idén a helyi pénzintézetbe 100 koronát, ugyanígy teszek jövődében is, — és folytonosan minden évben, és a midőn tűzkár éri javaimat, akkor ki fogom venni, hadd szolgáljon az a szenvedett kár megtérítésére. — Ha ez így megtörténhetne mindvégig, nem is volna helytelen; — de egyszer, mint az életbiztosító három év múlva jogot formál saját befizetett díjösszegének 75%-hoz, ugy az e fajta önbiztosító is a szükség idején kivieszi betétjét vagy előbb annak felét mi meggyült vala, majd később kivieszi másik felét, mert a szükség — a természetlen év kényszeríti, s midőn el is költötte, akkor — mert a baj nem jár egyedül, leég csúre, lakháza és bekövetkezik a nyomor.

Ilyen önbiztosítás — mely ilyforma megtakarításon alapszik nem célszerű, pedig midőn adatokat kellett gyűjteni, midőn óhajtaudó lett volna, hogy valamely nagy uradalom önbiztosítási módszere szolgáljon kiindulásul a róm. kath. státus ezen intenciójának keresztülvitelénél vagy életbeléptetésénél, másnemű önbiztosításra példát találni nem lehetett, ez időszertint más fajta önbiztosítás nincs — nem létezik.

Mint hogy az önbiztosítás a jelzett megtakarítási formában nem célszerű, sőt nem is természetes, ellenkezvén az ember hajlamaival, és mivel még egyes nagy birtokosoknál is nehézségekre talál, mennyivel kivihetlenebb volna az egy nagy erkölcsi testületnél, mely célbaveszi övének, hozzátartozóinak védelmét és a károsodások elleni megóvását. — Ezek után első pillanatra ügylátszik, mintha az erd. kath. státus igazgató tanácsának és az erd. püspöki hatóságának e helyen meg kellett volna állapodni a nélkül, hogy tovább kísértse azon közhasznú törekvésének megvalósítását, mi az önbiztosítás intézményének szervezésében nyilvánul. — Vélekedhetik kiki tetszése szerint: azt azonban mindenki biztosnak veheti, hogy az önbiztosításra szükséges egy szilárd alap, melyre az önbiztosítás intézménye felépíttessék. — Tehát tovább keresni és megtalálni kellett ezen alapot.

II.

Az önbiztosítás alapja.

Nem volt tulmerész azon allítás, hogy az önbiztosítás, ha félre tett kis összegek megtakarításán és elhelyezésén alapszik, nem egyezik meg az emberi természettel és ennél togo-va célszerűtlen: — nem volt pedig tulmerész azért, mivel nem elég szilárd alapon nyugodnék. — A szükség ezen intézménynek alapját támadná meg; már pedig jól tudjuk azt, hogy az igények nagyok és még tolyton növekednek, a

szükség mindennapi dolog az egyeseknél. — De tovább mit mondjunk? Kivételt képeznek talán az erkölcsi testületek? éppen nem. Ki látta az ország határan azon erkölcsi testületet, mely saját hivatása és rendeltetéséhez képest főlőleg vagyonnal bír? Ilyen nincs, tehát nem ilyen a kath. státus sem. Vagy tekintsük anyagi erejét egyik vagy másik fenuhatóságnak, melynek joga, hatalma sőt kötelessége is gondoskodni azokról, kik alája rendelvek, talán csak főlőleges anyag erővel, mondjuk pénzzel rendelkeznek arra nézve, hogy midőn egyéb irányban meghozták áldozatukat, még kifogyhatatlan forrásból merithessenek bármikor, hogy másik irányú szükségek fedezésére is abból bősegesen kúlthessenek — ilyen sincs, tehát nem ilyen az erdélyi püspöki hatóság sem.

De ha az önbiztosítás alapját nem az anyagi erőben, vagy az emberi természet hajlamában, hanem más valamely önzetartó erő és hatatomban keresük, akkor szervezeti viszonyunknál fogva megtaláljuk akár az erd. kath. státusban — illetve annak igazgatótanácsában, akár az erdélyi püspöki hatóságban, annál inkább együttvéve mindkettőben. — Hatóságg kétségkívül az erdélyi püspökség mind ama javak telett, melyek kath. jeleggel bírnak, minők: az alapítványi természetű vagyon mellett az iskolák és tanítói lakások, a templomok, kápolnák és paplakok. — Ezek kezelői, gondozói, felügyelői alá vannak rendelve a püspöki hatóságnak; — hozzá küldik fel számadásaikat, ettől nyerik a kezelésre vonatkozó utasításokat, hozzá folyamodnak a bínyok pótlásáért. A püspöki hatóság tehát intézkedhetik telettük; jóváhagyja helyesnek ítélt eljárásukat, utasítja a kezelés biztonsága érdekében, és óvja tőle kúlthetőség a károsodásoktól. — Ep ilyen viszony áll fenn a kath. státus igazgatótanácsa és a státushoz tartozó uradalmak intézői és kezelői között, vagy az erd. püspöki megye kath. jellegű tanítványaik igazgatói és előjárói között, habár az utóbbiakkal közvetve az erd. püspökség útján közli intézkedéseit. Most már ha a püspöki hatóságnak és kath. státusnak vagy ennek nevében és meghatalmazásánál fogva, már szervezete alapjából kifolyólag, az erd. rk. igazgatótanácsnak joga van a vagyonkezelő megszámloltatásához, ha van hatalma intézkedni a kezelés módjára nézve: igeu természetes, hogy van joga, hatalma a kath. jellegű vagyon érdekében akként intézkedni, a mint jönak látja, hogy ezen vagyon a károsodás ellen megvédessék, vagy mondjuk egyszerűen és speciatim tűzkár ellen biztosíttassék.

Az önbiztosítás alapja e szerint tulajdonképpen a viszony, melyben van a kezelő személyzet a felsőbbséggel szemben, vagy másként a hatóság — a felsőbbség és alárendeltségi viszony. Ezen az alapon lehet csupán felépíteni az önbiztosítás intézményét. Mivel hatóság az erd. püspökség és hatóság maga az igazgatótanács is, csak rendelkezni kell vagy inkább fel kell állítani a rendelkezés módját és mi-kéntjét a meglévő alapon és legott meglévő az önbiztosítás szervezete.

(Vége következik.)

T Á R C A

Kápolna.

A sugár hegy tetejében
Mosolyogva hófehéren,
Mint égbe szárnyaló madár
Mélázva kis kápolna áll.
Minden este, minden reggel
Hangzik le s fel szerteszéjjel
A lágyszavu ezüstharang:
„Giling galang, giling galang“.

Ugy el tudok én ott lenni,
Nem zavar meg senki, semmi;
Csak néha hallzik fel oda
A világ vásári zaja.
Mig feljö a hegy aljajg
Szelid méhdongássá válik,
S abba olvad a kis harang:
„Giling galang, giling galang“.

Ha vihar száll a tetőre:
Csendes eső lesz belőle;
— S az ég fényes szivárványa
Ráragyog a kápolnára,
Mint egy színes aranyfátyol:
Angyalkézből, menyországból...
Fény, ragyogás fönt és alant...
„Giling galang, giling galang“.

— Ugy el tudok én ott lenni:
Nem fáj szívem, nem fáj semmi
S a kis harang ezüst szava
Sok mindenre tanítgata:
Hogy örök itt semmi sincsen,
Elmulás, hervadás minden...
Fény, ragyogás fönt és alant...
„Giling galang, giling galang“.

KISEBB KÖZLEMÉNYEK.

Főpásztor Urunk bérmautja az udvarhelyi esperesi kerületben.

Impozásabb fogadtatást képzelni sem lehet, mint a mi-nőben kegyes főpásztorunk *Parajd*-ban részesült. Május 18-án délután 4 órakor érkezett Szovátról jövet Udvarhelymege határához, hol a járás főszolgabírája Dr. Demeter Lőrinc, a vármegye nevében szép beszéddel üdvözölte az ezen alkalomra készített diszkapunál. De már a szavátai határra elébe ment vagy 40 lovas banderista, kiknek vezetője szintén beszéddel fogadta. Midőn a községhez ért, a második diszkapunál nagy néptömeg várta, s itt Parajd nevében Orbók Gyula állami tanító köszöntötte, ékes szavakban adva kifejezést a község

örömeinek főpásztorunk megérkezésefelett. A m. kir. sóbánya hivatal is a maga részéről külön diadalkaput készített „Isten hozott“ felirattal a kincstári telep kezdeténél, a hol nagos Veress Gyula bányanagyról szép beszéddel fogadta a kincstár nevében; ide volt összegyűjtve a helybeli állami iskolai növendék serege tanítóikkal, s a növendékek nevében is Wéber Ida 6-od osztályos növendék feltűnő bátorsággal és valóban meglepő szónoki hangon üdvözölte, a mi kedvesen és mélyen meghatotta ő Méltóságát, úgy annyira, hogy e kedves leánykát nem győzte atyai szeretetének jelszavai elhalmozni, s még szép emlékéremmel is kitüntette. Ide jött ezen diszkapuhoz a főpásztor elébe a helybeli lelkész, Szabó Elek pálfalvi lelkész urral s a nagyszámu hívő népei körmeuetileg ajtatos énekek zengedezése mellett, s innen indult a dikciók után az impozans menet a templom felé. A kincstári telep utja zöld ágakkal, az épületek és torony nemzeti lobogókkal ünnepiesen fel voltak díszítve, és valóban ritka szép látványt nyújtottak. Csendes menetben haladt püspök urunk és kísérete a templom felé, a hol a negyedik diszkapunál a kerítés ajtaja mellett a lelkész fogadta alkalmi rövid beszéddel, melyre nagyon kegyes és atyai válaszzal felelt ő Méltósága. A szokásos kulcsátadás után bevonultak a hívek számához ugyan szűkös, de szépen feldíszített templomba, s az imák elvégzése után Püspök Urunk meghívásából szószékre lépett ft. P. László Polikárp provincialis és a nála megszokott ékesszólás és mély tudományával, szívet és veséket átható módon fejtegette a püspöki látogatás célját, s a nagy számban egybegyűlt híveket a ritka alkalom felhasználására, bünbánatra és megtérésre buzdította.

A halottakért végzett ima és körmenet a temető távolsága és a kedvezőtlen idő miatt a templom kerítésében tartatott meg, mely után ismét bevonultunk a templomba. Itt szószékre lépett kegyes főpásztorunk és szólni kezdett az ő apostoli, egyszerű, de szív-telket mélyen megható szavaival; oly kedves és lebilincselő közvetlen kifejezésekkel, hogy még a protestáns hallgatókra is mély hatást tett, s egy csapásra azoknak szívét is meghódította.

Főpásztori szózata után litániát tartott, szentségi és főpásztori áldásban részesítette a hívek nagy sokaságát.

Majd a gyóntatás következett, s a hívek oly szokatlan zelussal keresték fel a töredelem székét, hogy a fáradhatlan főpásztorunk és ő más gyóntatónak késő estig elég dolgot adott a töredelemes és bérmálandó bűnösök gyóntásának ki-hallgatása.

Május 19-en esős napra virradtunk, de ez nem befolyásolta a község ünnepies hangulatát; 8 órára márszorongásig megtelt a templom, hogy teljes főpapi diszben kíséretével pontosan a kitűzött időben megjelent a kegyes főpásztor. Megkezdődött az assistentias mise; mely után a helybeli lelkész tartott alkalmi beszéd t, szólván híveiből a bérmálás szentségéről, s intette a bérmálandókat, hogy igyekezzenek közreműködni a szt. Lélek megerősítő kegyelmével, mert csak így lesz az lelkük javára toganatos. A bérmálásban 235-ön részesültek. Az isteni tisztelet után az állami iskolát látogatta meg, a hol az igazgató tanító üdvözölő beszédére, kiemelte, hogy mennyire szükséges az államra nézve, a vallásos és erkölcsös nemzedék lelkiismeretes vezetése és gondozása. Majd a kath. gyermekek feleleteit hallgatta meg a vallástánból maga is megfelelő kérdéseket intézven többekhez, s mindnyájukat emléképpel ajándékozta meg.

Ébéd előtt a tisztelgőket fogadta. Elsőnek tisztelgett a ref. lelkész Csizsér Zsigmond, azután az egyháztanács a lelkész élén, a sóbánya hivatali kar a bányatönökkel, az általi iskola tanítói kara: majd az alsósófalvi filiabeliek, kiknek biztató kegyes szavakat mondott abbéli kérésükre, hogy őket egy templomeszka építésében kegyesen támogassa.

Rövid ebéd után, a legkisebb részletekre is kiterjedő canonica visitatiót tartott a plébánia hivatala vezetése körül, mely után szigorú pontossággal délután 3 órakor Atyhába utazott.

A kegyes főpásztornak rövid tartózkodása Parajdra örökre emlékezetes marad, kegyessége, szívjósága, leereszkedő kedves módora még ellenségeit is megnyerte, sok halvéleményt elosztott, sok elötlételet megtört tenomenális egyéniséggel; joggal elmondható kegyes főpásztorunkról „circuit benefaciendo“, mert senkit meghallgatatlannal körútjában nem hagy senkit segély és vigasztalás nélkül magától el nem bocsát. Ecce sacerdos magnus! Deus conservet eum nobis!

Egyházi ének és zene Deésen.

Katolikus vallásunk kiválóbb tulajdonságai egyikét képezi az is, hogy niucs az embernek finomabb érzéke, érzülete, testi-lelki képessége, melyek előtt külső istentiszteletünk oly meddő tudhatna maradni, hogy benne az ember egész lényében érvényesülni alkalmas és képes ne lehetne.

Látásunk nem talál-e elegendő vallásos táplálékot szent hajlékaink művészies feldíszítéseiben?

Hallásunkra nem hat-e felemelőleg, midőn a chorus szép zenéjének fuvalma oly andalítólag leng felénk?

Szaglásunk nem nyer-e kielégítést, midőn az oltárokat díszítő virágkoszorúk illatárja a tömény kellemes áromájával egyesülve, és a mindennapiság miazmatikus romlott légkörétől félrevonatva: tisztultabbá érvényesül Isten szent hajlékában?

Izlésünk nem érzi-e az égiek édes örömét, midőn az angyalok eledeléből nyer táplálékot?

Hát tapogató érzékünk, lényünk egész külseje, nem találja-e fel vallásunk nyilatkozataiban azt, mi az övé? Az összekulesolt kezek, alázatra hajolt térdek külső istentiszteletéről tanuskodnak, míg külsőnk egész magatartása figyelmeztet ég felé emelkedésével: quae sursum sunt sapite, non quae super terram.

De ezektől eltekintve maga a belső ember is összes tehetségeivel, lelki erő, érzéseivel stb. nem tud érintetlen maradni szent vallásunk hatásaitól, mely azokat hatalmas ihletével ugyszólván szolgálatába kényszerítve, az eszményi lendület bizonyos fokára törni képesíti.

Igy ének- és zenei érzékünk is szintén nem tudnak érintetlen maradni a vallás ellenállhatatlannal működő hatásaitól. Mit bensőnk érez, zengi nyelvünk s hangot ad rá még az érzéketlen érc is.

Az igazi vallásos érzésnek eme hatása alatt állott az ó testamentum királyi zenése és daltoka is, ki 150-ik zsoltárban a zenészeket és énekeseket istentiszteletre imígy lelkesíti.

Dicsérvjétek őt (az Urat) trombitaszóval; dicsérvjétek őt orgonával és citerával!

Dicsérvjétek őt dobbal és énekkarban: dicsérvjétek őt húrokkal és orgonával.

Dicsérvjétek őt jölvengő cimbalmokkal; dicsérvjétek őt vigasságos cimbalmokkal.

Nős, e század kiháló perceiben a szent hajdan lantósának eme lelkesítő szózatát aligha valahol jobban vették figyelembe s egyuttal követték volna is, mint Deésen a zenekedvelők egyesületének és a műkedvelői vegyes énekkar tagjai.

E két karnak tagjai közelebb — Urnapján — Deésen még eddig ritka dolgot miveltek — az egyházi ének és zene terén először; mert a dal- és zenekedvelők egyesülve az egyház eme nagy ünnepe fényének emelésére, e céljukat oly fenségesen érték el, hogy az öreg zárdatemplom csak amígy bámulta a két hatalmas kar azon égbeemelő dallamait és zenéjét, melyek a mennyei karok és rendek szimfoniáit jutatták eszünkbe.

Előadva lett ugyanis Kempter Károly „Missa solemnis“-sze. (B. dur.) 23 hölgy és 25 férfiből álló énekkar működött zene és orgona kíséret mellett. Volt két betét. Egyik az offerorium, sopran solo, Weis Lőrincztől: énekelte dr. Kovács Sándorné. A másik Zierer Graduale, sopran szólója volt, melyet Tüzes Karácsonné adott elé. Maga a zenekar 22 férfiből állott.

A sikerről a „Szolnok-Doboka“ című helyi lap így írt: „Felemelő nagy hatással volt a halgatóságra a közreműködő vegyes kar, melynek éneke tiszta csöngéssel, dinamikai erejével az egész közönséget vallási áhitatra ragadta. Az Offerorium és Graduale éneklésénél művészies előadással gyönyörködtette a közönséget zenei életünk eme két kiváló hölgye — t. i. dr. Kovácsné és Tüzesné öngyáságaik.“

Mi Isten nevében és dicsőítésére ingyen történik, azt nem szabad bővebb kritikés alá vonni. De ha szabad lenne is: emlegetett karok nem félhetnének a kritika legélesebb nyilatól sem. Hisz ők nem ujak az ének és zene terén. Ugy a közreműködött hölgyek, mint férfiak már régebb kedvenc közreműködői zene és énektalentaikkal mindazon nemesebb ügyeknek, melyeknek éle magasztos célok előmozdítására tör.

De ezeket referálva nem hallgathatom el azon *vis motrizot*, mely minden ily magasabb célzattal bíró műkedvelői közreműködésnél is annyira indítólag tud hatni és eredményre lelkesíteni. — Ez pedig vármegyénk főispánja id. baró Bornemissza Károly, kinek míg elődei mint egyházmegyénk pátronusai szerepelnek annaleseinkben, ő maga ősei vallásos szellemét átörökölve laudat nomen Domini in choro; in tympano et psalterio psallit ei. 140. zs.

A karok vezetése, betanítása körül lekötölezőleg sokat fáradozott emlegetett Gerstmann Odón karnagy; az orgona kíséretet pedig eszközölte Hussek Flórián kántor, ki mellékesen szólva — egyuttal kiténő tanító is.

Ohajtandó, hogy ami oly szép kezdetnek örvend, annak Isten dicsőségére hasonló szép folytatása legyen.

A „Közművelődés“ közelebbi számaiban a legörvendeztebb kalászatokat közölte és közli az erdélyi kath. hitélet mezejéről. Kéri e soroknak is szíves közlését

Kovács Gyártás.

Jegyzőkönyv

az erd. r. k. Irodalmi társulat választmányi gyűléséről 1900. jun. 11-én, Gyulafehérvárt.

Jelen voltak: *Uffalusi József* dr. elnök, *Tamási A.* alelnök, *Bálinth Gy.* titkár, *Vass A.* dr. pénztáros, *Csiky M.* ellenőr; továbbá *Pál A.*, *Zlamál A.*, *Eröss J.*, *Fejér G.* dr. választmányi tagok és *Szabó Gy.* vendég.

Elnök a gyűlést megnyitván, a múlt választmányi gyűlés jegyzőkönyvét, mely a K-s utján a tagok tudomására jutott, észrevétel nélkül hitelesíti.

Bálinth Gy. titkár *Bocskor Ferenc* mikó-uffalvi plebánoszt rendes taguak jelenti be; a választmány a bejelentést tudomásul veszi és kimondja, hogy nevezett rendes tagsága ez év jul. 1-vel kezdődik, midőn számára a K-s megindítandó, az alapszabályok és felvételi okmány megküldendők.

A számvizsgáló bizottság jelentése:

Az erd. röm. kath. irodalmi társulat pénztárának állása 1900. január 1-től június 1-ig.

I. Bevétel:

1. Kézpénz a múlt évről	88 K.	12 f.
2. Püspök ur ő méltósága ajándéka	400 „	— „
3. Püspök ur ő méltóságától 32 pld. „Köz- művelődésért“ ajándék címen	256 „	— „
4. Forgalmi tökéből	1140 „	— „
5. Előfizetés- és tagsági díjakból	989 „	20 „
6. Pályázati hirdetésekéből	43 „	— „
7. Egyes lapellátányért	1 „	— „
	2917 K.	32 f.

II. Kiadás:

1. Nyomdának a Közművelődésért és a Kis Bálint munkájáért	1522 K.	— f.
2. Forgalmi tökéhez	1070 „	— „
3. Ujságbélyegekre	240 „	— „
4. Expediálásért	40 „	— „
5. Bélyegilletmény	9 „	— „
6. Ujsághordás címen stb.	14 „	— „
	2895 K.	— f.

Bevétel 2917 kor. 32 fill.

Kiadás 2895 kor. — fill.

22 kor. 32 fill.

Gyulafehérvárt, 1900. jun. 11.

A bizottság.

Elnök jelenti, hogy a május 1-vel lejáró pályázatokra pályamunkák nem érkeztek; ennél fogva beható eszmecsere után ugyanazon tételekre és feltételek mellett 1901. jan. 1-ig a pályázat megújítatik. Vagyis készítendő: 1.) Ker. szellemben *elbeszélés* a művelt közönség számára, 2.) *elbeszélés* a nép számára, 3.) megfajított ezen tétel: *A ker. szülveketek, mint a nép anyagi jólétének eszközei*. Pályadíjra csak önálló, irodalmi becsű munka tarthat igényt; pályázhat minden erd. egyházm. kath. egyén. Az értekezés terjedelme legalább 2 nyomott iv; jutalma 100 korona, az elbeszélések jutalma egyenkint 50 korona. A munkák a társulat tulajdonában maradnak. A munkák az elnökségnek küldendők, jelíges levéllel mellet.

Zlamál A. meleg szavakban emlékszik meg *Steiniczer E.* választmányi tagról s indítványozza, hogy társulatunk iránt tanúsított érdemeiért emléket foglaltuk jegyzőkönyvbe; egybangu helyesléssel találkozik az indítvány.

Végül *Zlamál A.* jelenti, hogy *Kis Bálint* könyve: *A svájszász önkormányzata*, a társulat kiadványaképpen megjelenti, az előfizetési felhívások is készen vannak, sőt a lapoknak is küldettek. A választmány úgy intézkedik, hogy az illetékes lapoknak és folyóiratoknak a munka egy-egy példánya, hozzászólás és ismertetés végett megküldendő. A hoztársulat szolgál.

Egyéb tárgy nem lévén, elnök a jegyzőkönyv hitelesítésére *Tamási A.*, *Pál A.*, *Fejér G.* dr. urakat kéri fel a az ilést bezárja.

K. m. f.

Bálinth György,
titkár.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **A Csik-Somlyón tartandó** lelki gyakorlatokra újból felhívjuk paptársaink figyelmét. Menjünk el minél többen és ebben a szent évben merítsük úgy saját lelkünk, mint a pásztori gondjainkra bizottak részére minél dúsabb kegyelmeket „in gaudio de fontibus Salvatoris!“

— **Szt. Péter és Szt. Pál** ünnepén volt a theol. fakultás és a főgymnasium évrégi hálaadó Tedeuma. Az ünnepi szt. misét nagys. és ftdő *Fabián Sándor* nagyprépost ur tartotta, melynek végétével *Eröss József* szerkesztő-társunk mondott egy lendületes prédikációt. A főgymnasium 1/2. 11 órától kezdődőleg tornacsarnokában évrázó ünnepélyt rendezett, melyen püspök urunk is részt vett. A pápai himnus elneklése és néhány sikerült szavalat után *Arvéd Jákó* lovas és főgymn. igazgató egy nagyobb szabású beszédben számolt be a tanévről s szólott a szülőkhöz az ifjuság helyes nevelésének főbb irányelveit fejtegetve. Az igazgató hatásos beszédje után püspök urunk atyai szeretettel beszélt az ajkain csünögő ifjusághoz, mire a jutalmak kiosztása következtet s a szépen sikerült ünnepély s a tanév véget ért.

— **B. e. Lönhart Ferenc** püspökünk halálának évfordulóján — f. hó 28-án — püspök urunk végezte a requiemet. A gyászmisén jelen voltak a ftdő káptalan, a központi papság, a papnövendékek és a hívek közül is sokan, kik kegyeletes érzéssel szívokban buzgó imákkal főházkodtak az ezek Urához fejletheten püspökünk lelki üdvéért.

— **A papszenteléseket** püspök urunk a következő napokon fogja végezni: ma (szombat) feladta a subdiaconatus; holnap — lévén egyuttal ősi kathedrálisnak dedicatioja — d. e. 9 órakor a diaconatus és hétfőn d. e. 1/2. 8 órakor a presbiteratus fogja feladni. A felszentelendők száma csekélynek mondható; mert maupáság csakugyan „messis multa“ és sajnos „operarii pauci.“ Egyházmegyénk leendő áldozó-papjai *Kacsó Boldizsár*, ki a budapesti egyetemen végezte theol. tanulmányait és *Molnár Miklós*. Ezeket kivül presbiterékké szenteli főpásztor urunk *Jaross Bélát*, ki az esztergomi főegyházmegye kótelekébe tartozik és 3 szigorított szt. ferencrendi szerzetes testvért.

— **Az érettségi szóbeli vizsgálatok** főgymnasiumunkban f. hó 21. 22 és 23-án folytak le. *Vajda Gyula* dr. egyet. ny. r. tanár vezette a vizsgálatokat hely. elnöki minőségben, a Státus képviselője *Mohay Sándor* dr. országgyűll. képviselő volt. 36 tanuló tett éretts. írásbeli vizsgálatokat s ezek alapján mindnyájan szóbelire bocsáttattak. Az eredmény elég kedvező. A szóbeli vizsgálatot jeles eredménnyel kiállotta 4 (Péter Antal papnöv., Andrea Kornél, Blum Lázár és Strömpl István), jó eredménnyel 5, a többi egyszerűen érett, 7 tanuló pedig egy-egy tárgyból meg nem felelően, 3 bóbap mulva fog javító vizsgálatot tenni.

— **Köszönettel vettük** a következő meghívót: „In corde Jesu salus! A kézdívásárhely-kantai róm. kath. gymnasium a kereszténység XIX. százados és a magyar kereszténység IX. százados évfordulója alkalmából a gymnasium udvarterén folyó évi június hó 29-én Szent Péter és Pál apostol fejedelmek ünnepén nyilvános diszünnepelet és utána zárünnepelet rendez, melyre t. Cimedet tisztelettel meghívja az igazgatóság. Délelőtt 8 órákor ünnepélyes hálaadó isteni tisztelet. Műsor: 1. Pápai himnusz. Zsasskovszkytól, éneklé az ifjuság énekkara. 2. Megnyitó beszéd. Tartja: Hassák Vidor gym. igazg. 3. Himnusz. Az Iphigenia Taurisban című dalműből. Gluck Kristóftól. Éneklé az ifjuság énekkara. 4. Imakönyvem, Revitzky Gyulától. Szavalja Kopacz Albert I. o. t. 5. Alkalmi felolvasás. Tartja Révész Cyrill gymn. r. tanár. 6. Hozzád kiáltás! Zempléni Árpádtól. Szavalja: Sebő Emil. 7. Viharban. Dürner Gyulától éneklé az ifjuság énekkara. 8. Örökké való Szűz Máriához. Rudnyánszky Gyulától. Szavalja Vargyasi István III. o. t. 9. Boldogasszony Anyánk; régi egyházi ének duett; sopraan-alt, harmonionum kíséri Rácz N. János gymn. ének tan. 10. Ave Mária. Váradi Antaltól. Szavalja Mundrucz Emil IV. o. t. 11. Isten dicsősége Betbowentől Éneklé az ifjuság énekkara. 12. Fiamnak Arany Jánostól. Szavalja Zselinszky József V. o. t. 13. Jutalmak kiosztása. 14. Igazgatói zárzó. 15. Magyar királyi induló. Huber Károlytól. Éneklé az ifjuság énekkara.“

— **A Mocvidéki kathol. polgári olvasókör** egy harmonium beszerzésére 1900. július 1-én, a „Sósba“ területen zártkörű nyári táncmulatságot rendez.

— **B. e Steinczer Ede** sírja tőle emelendő emlékre és alapítványi misére adakoztak; Esztegar Gergely 2 kor., gyűjtés utján 5 kor. 40 fill. Székely Károly 5 kor. Kiss András 4 kor. Összeg: 105 kor. 40 fillér.

— **Halálozás.** Részvétel vettük és közöljük a következő gyászjelentést: „Alattirtak a maguk és számos rokonok nevében, melyen megsomorodott szívvvel, de a jó Isten akaratán megnyugodva jelentik, hogy a szerető jó leány és testvér *Pap Márta* életének 19 ik-évében, a haldoklók szent-ségének buzgó telvétele után, az Ur Jézus testével többször megerősítve, egy fél évig tartó kínos, de páratlan türelemmel viselt szenvedés után, tüdő- s mellhártya gyuladásban június 26-án reggel 1/26 órákor egy jobb hazába költözött. Hült tetemei folyó hó 28-ikán délelőtt 10 órákor fognak a szent-mise áldozat bemutatása után a közsényesi róm. kath. temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Nyugodj csendesen jó leányunk, szeretett testvértünk; „szorgalmas Márta“. Kinteljes földi életedet cseréld fel egy boldogabb örök élettel. Nyugodjék békségekben! Köszvényes, 1900. június 26. Pap István és neje Imre Rozália, mint szülők. Pap Tamás lelkész és Pap Rozália mint testvérei.“

— **Római hírek.** A kath. egyetemi ifjak köre Rómában nagyszerű tervvel lépett a napokban a világ elé: felhívja elsősorban a világ kath. ifjait nagy nemzetközi ifjusági zárandoklatra Rómába és ezzel kapcsolatban a kath. egyetemi hallgatókat nagy nemzetközi kath. kongresszusra, mely kongresszus a szeptemberben Rómában megtartandó olasz kath.

nagygyűlés egy tényes napját képezné. A nagy mértékben megindult mozgalom élém kitűnő férfiak állanak, franciák, belgák, spanyolok és németek külön bizottságot állítottak össze, melyek a római főrendezés alatt állanak. Ő Sztségo nagy örömmel hallott a tervről és a nemrég Rómában járó német kath. egyet. ifjak küldöttségének melegen ajánlotta a zárandoklatban való minél tömegesebb részvételt. A szt. Atya anyagi támogatását is kilátásba helyezte. A római rendezőség 150 szabad lakással rendelkezik egytől-egyik előkelő családoknál. A programom egyes pontjait az árleengedéseket és egyéb kedvezményeket a napokban fogják mindenfelé szétküldeni. A jelenlévők száma már eddig is meghaladja az öt százat. — A jelentkezés határideje aug. 1-je, a Rómába való érkezés napja szept. 3-ika volna. — A kath. ifjuság e zárandoklatának, de első sorban a kath. egyet. hallgatók nemzetközi kongresszusának az volna a célja, hogy nyilvánosan megmutassa igaz ragaszkodását a Szt. székhöz, hogy megvalj nyíltan hitét e szent és emlékezetes esztendőben. Egyestűlni, tömörűlni akarnak az egyetemi hallgatók, hogy egyestűlt erővel támogassák a kath. mozgalmat, éleszszék a kath. öntudatot és ha kell megeremtsék ott, a hol még gyökereket verni nem tudott. — Legközelebb többet!

Pályázatok.

— **A gyergyó csomafalvi** róm. kath. segédkantortanítói állásra pályázat hirdettek. Jövedelme: a.) Kepejárndóságból: 600 kor., b.) A községi pénztárból: 240 kor.; c.) Iskolaalaptól: 60 kor. Összesen 900 korona. Ha igényel bír 100 kor. korpótlék. Van természetbeni jó lakás. Kötelességei: 1.) a segédkantori teendők végzése. 2.) az iskolaszék által kijelölendő osztályok vezetése; és a sekretyési teendő végzése. A kellő okmányokkal felszerelt kérelem 1900. július 20-áig alulírott iskolaszéki elnökhöz beadandó. Személyes megjelenés előnyben részesül.

Gyergyó-Csomafalva, 1900. június 22-én.

*Ballo János pleb.
iskolaszéki elnök.*

— **A közsvényes-remetei** róm. kath. iskolánál ürességben levő egyik tanítói állásra pályázat hirdettek. Járndóságai: a) 600 korona az egyház pénztárából havi előleges részletekben. b.) 152 korona államsegélyből; c) 3 öl kemény száraz tűzifa 48 korona értékben, d) ötödéves korpótlék ha arra jogosult, e) két szoba, egy kamra, egy nyári konyha és f.) tartó szinell ellátott lakás és hozzá veteményes kert. 2. Kötelessége: az iskolaszék által megjelölendő osztály önálló vezetése, s valamelyik rendkívüli tantárgynak, u. m. ének, torna vagy kertészet tanítása és esetleg az ismétlők oktatása. Csak okleveles tanítók pályázhatnak. Pályázni kívánók felhívhatnak, hogy kellően felszerelt folyó-módványukat, melyhez orvosi bizonyítvány is csatolandó, folyó évi június hó 20-ig alattirt iskolaszéki elnökhöz küldjék be. Az állomás f. év. szeptember hó 1-én elfoglalandó.

Közsvényes-Remetén (Marostordamegye u. p. Deményháza) 1900 június 18-án.

Papp Albert.

Szerkesztő üzenetek.

... „Oslopos templomnak elrejtett zugába“ c. vers tárgyi fogatkozásai miatt nem közölhető. Alaki fogatkozások miatt ugyancsak nem közölhető a *Kolozsvárról* beküldött versek.

Cs. F. urnak Nagy-Enyed. Köszönjük a szives megemlékezést Bizony szögyen, hogy a „Közérdek“ is beállott a „Magyar Szó“ táborába csaholónak; az pedig csaknem botrány, hogy két szerkesztőjének egyike kathol. főkurátor. Az egész ügyre különben kár tovább szót vesztegetni. Baráti üdvözlét!

Kiadja: Az erdélyi róm. kath. Irodalmi Társulat. Felelős szerkesztő: **Zlamál Ágost.**

Szerkesztőtársak: **Bálinth György, Eröss József, Péter János dr., Wagner Sándor.**

Nyomatott Papp Györgynél a püsp. lye. könyvnyomdában Gyulafehérvárt.